

α. Στ. Λα. Δ. Ο. Π.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΔΑΣΟΠΟΝΩΝ

ΠΟΡΙΣΜΑ ΔΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ

ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΕΥΝΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
(ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ)

ΑΘΗΝΑΙ — 1959

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ Κυβέρνησις ἐν τῇ προσπάθειά της ὅπως προγραμματίσῃ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας ἐπὶ σταθερῶν βάσεων, ἴδρυσεν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 44941]2-8-57 Ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐρεῦνης καὶ Ὁργανώσεως Οἰκονομικοῦ Προγραμματισμοῦ.

Ἔργον τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς ἦτο ἡ ἔρευνα ὄλων τῶν κλάδων τῆς Παραγωγῆς, ἀναφορικῶς τόσον πρὸς τὴν ὑφισταμένην σήμερον κατάστασιν των, ὅσον καὶ πρὸς τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα ἄρσεως τῶν ἀδυναμιῶν τούτων καὶ προωθήσεως τῆς ἀναπτύξεως τῶν παραγωγικῶν κλάδων εἰς τὸ μέγιστον δυνατὸν. Ἡ Κυβέρνησις στηρίζει εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἔρευναν τὴν δημιουργίαν τοῦ καταλλήλου βάθρου ὁργανώσεως καὶ πραγματοποιήσεως τοῦ προγραμματισμοῦ τῆς Οἰκονομίας τῆς χώρας.

Καὶ ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ἐπιτροπῇ Ἐρεῦνης καὶ Ὁργανώσεως Οἰκονομικοῦ Προγραμματισμοῦ ἰδρύθησαν Ἐπιτροπαὶ Πρωτογενοῦς Παραγωγῆς, Δευτερογενοῦς Παραγωγῆς κλπ. Παρ' ἐκάστη τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων ὁρίσθησαν Ὑποεπιτροπαὶ ἔρεῦνης τῶν καθ' ἕκαστα κλάδων Παραγωγῆς.

Ἡ Ὑποεπιτροπὴ Δασοπονίας ἰδρυθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 43555]11-11-1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ, παρὰ τῇ Ἐπιτροπῇ Πρωτογενοῦς Παραγωγῆς, ἀπετελέσθη ἐκ τῶν κ.κ.

- 1) Ἀναστ. Οἰκονομοπούλου, Καθηγητοῦ Παν/μίου Θεσ/νίκης ὡς Προέδρου.
- 2) Νικ. Μεταξᾶ, Γεν. Δι/του Δασῶν ὡς Ἀγτιπροέδρου.
- 3) Ἀντ. Γεωργοπούλου, Δι/του Ἰνστιτούτου Δασικῶν Ἐρευνῶν.
- 4) Παν. Κασσανδρέα, Τεχνικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Α.Τ.Ε.
- 5) Σπ. Κίλια, ἰδιώτου δασολόγου.
- 6) Ι. Μήλιον, εἰδικοῦ ἐπὶ τῆς Κτηνοτροφίας παρὰ τῇ Γεν. Δί/σει Γεωργίας.
- 7) Παν. Μαργαροπούλου, Προϊσταμένου Τμήματος Μελετῶν Χειμῶρων.
- 8) Δημ. Σιδερίδου, δασολόγου παρὰ Γραφεῖω Συντονισμοῦ.

Ἔργον καὶ σκοπὸς τῆς συσταθείσης εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἦτο ἡ ἔρευνα ἐπὶ τῆς παρούσης καταστάσεως τῆς Δασοπονίας ἐν γένει, τῶν ἀδυναμιῶν ταύτης καὶ τῶν αἰτίων τούτων, τῶν ἐνδεικνυομένων μέσων δασοπολιτικῆς καὶ δασοτεχνικῆς δράσεως πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς δασοπονίας, τῆς προωθήσεως τῶν βιομηχανικῶν δασικῶν ὄλων καὶ χαράξεως πολιτικῆς καλυπτούσης τὸ σύνολον τῶν δασικῶν θεμάτων.

Ἡ Ὑποεπιτροπὴ Δασῶν ἐμελέτησεν ἅπαντα τὰ δασικὰ θέματα βάσει εἰδικῶν ἔφ' ἐκάστου εἰσηγήσεων, τὰς ὁποίας κατήρτιζον οἱ ὀριζόμενοι εἰσηγηταί. Αἱ ὑποβληθεῖσαι εἰδικαὶ εἰσηγήσεις ἐκάλυψαν τὰ κάτωθι θέματα :

Α. Γεωργοπούλου	Ἀδυναμίαι τῆς Ἑλλ. Δασοπονίας
Π. Κασσανδρέα	Δασικὴ Πίστις—Δασικοὶ Συνεταιρισμοὶ
Σ. Κίλια	Μὴ Δημοσία Δασοπονία

- Π. Μαργαροπούλου 1) Ἀναδασώσεις καὶ λοιπὰ Δασοτεχνικὰ Ἔργα
 2) Δάση καὶ Κτηνοτροφία ὄρεινῶν Δασικῶν Περιοχῶν
 Π. Μαργαροπούλου } Σχέσεις Δασῶν—Κτηνοτροφία (κοινὴ ἔκθεσις)
 Ι. Μήλιου } Δασικὴ Πολιτικὴ
 Ν. Μεταξᾶ } Προστασία Δασῶν — Πυρκαϊαὶ τῶν Δασῶν—Ἐκ-
 Δ. Σιδερίδη } χειρώσεις—Βιομηχανία κυτταρίνης.

Βάσει τῶν ἐκθέσεων τούτων καὶ τῶν κατὰ τὰς συζητήσεις διατυπωθεισῶν ἀπόψεων κατηρτίσθη ἐπὶ τῶν Δασῶν ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς. Αὕτη ἐκάλυψε τὸ σύνολον τοῦ δασικοῦ προβλήματος τῆς χώρας, ἀναφορικῶς πρὸς:

- 1) Τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν τῆς δασοπονίας.
- 2) Τὰς ἀδυναμίας καὶ τὰ αἴτια καταπτώσεως τῆς Ἐθνικῆς Δασοπονίας.
- 3) Τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα ἀνορθώσεως τῆς Ἐθνικῆς Δασοπονίας, καὶ τὴν ἀκολουθητέαν νέαν Δασικὴν Πολιτικὴν.

Τέλος ἡ Ἐπιτροπὴ ὑλοποιούσα τρόπον τινὰ τὰς κατὰ δασικὸν θέμα προτάσεις τῆς κατήρτισε δίκην παραρτήματος τῆς Ἐκθέσεως ἀδρομερῆς 20] τὸς πρόγραμμα ἀναπτύξεως τῆς δασοπονίας τῆς χώρας.

Ἡ Ἐκθεσις αὕτη μετὰ τοῦ Παραρτήματος ὑποβληθεῖσα εἰς τὴν Βασικὴν Ἐπιτροπὴν Πρωτογενοῦς Παραγωγῆς ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον μακρῶν συζητήσεων εἰς τινὰς τῶν ὁποίων παρέστησαν καὶ οἱ κ.κ. Ὑπουργὸς καὶ Ὑφυπουργὸς Γεωργίας, τελικῶς δὲ ἐνεκρίθη, τῆς τοιαύτης ἐγκρίσεως ἐμφανισθείσης ὑπὸ μορφήν Πορίσματος, τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς κατωτέρω δημοσιεύεται.

Διὰ τοῦ Πορίσματος τούτου ἐμφανίζεται ἀνάγλυφον τὸ δασικὸν πρόβλημα τῆς χώρας. Ἀποτελεῖ δὲ τοῦτο ἀξιόλογον κείμενον, δεδομένου ὅτι ἐκπρόσωποι τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Τεχνικῆς τῆς χώρας μας, υἱοθετήσαντες τὰς ἀπόψεις τῶν ἐκπροσώπων τῆς Δασοπονίας εἰς τὴν Βασικὴν Ἐπιτροπὴν, παρέδωσαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν κοινὴν γνώμην τῆς χώρας ἓνα τοιοῦτον κείμενον. Θὰ ἤξιζε νὰ γραφῆ ἔνταῦθα ὅτι κατὰ συνεδρίασιν τῆς Βασικῆς Ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν παρέστησαν καὶ οἱ κ.κ. Ὑπουργὸς καὶ Ὑφυπουργὸς Γεωργίας, ὁ Πρόεδρος ταύτης κ. Α. Μπερνάρης, εἰσηγούμενος τὸ θέμα ἤρξατο μὲ τὰς ἐπιγραμματικὰς φράσεις:

«Κοὶ Ὑπουργοί... Τὸ θέμα τῶν δασῶν ἔχει ἰδιαιτέραν ἰδιορρυθμίαν, διότι ἡ χρονικὴ του διάστασις κατ' ἐξοχὴν εἶναι μακροχρόνιος, ἐνῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν ἐπείγουσῶν ἀναγκῶν, τὰ πάντα ἀντεμετωπίζοντο, μέχρι τινὸς τοῦλάχιστον, μὲ βραχυχρόνιον πρῶμα. Ἀπὸ αὐτῆς δὲ τῆς προοπτικῆς τὸ δάσος ἀντεπροσώπευε τὴν παραγωγισμένην «Σταχτοπούταν» τῶν οικονομικῶν πόρων τοῦ τόπου καὶ ἐλησμονήθη σχεδὸν ἀπὸ ὅλους ὅτι αἱ βαθύτεραι ρίζαι τῆς πεδινῆς γεωργίας ἐδρῖσκονται εἰς τὰ ὑψηλὰ δασοσκεπῆ βουνά. Ὑπάρχει ἐπίσης, ὡς γνωρίζετε, μία ἀντίθεσις μεταξὺ δάσους καὶ κτηνοτροφίας, ὅπως ἐπίσης μεταξὺ γεωργίας καὶ δάσους. Ἐξ ἀπόψεως βραχυχρόνιου προσεγγίσεως μὲ μεγάλην ἐνκολίαν δύναται κανεὶς νὰ σημερινὴν ἐπιχειρηματολογίαν ἐξ ἴσου ἰσχυρὰν καὶ διὰ τὴν μίαν πλευρὰν καὶ διὰ τὴν ἀντίθετον.

Ἐπειδὴ ὁμως εἴμεθα Ἐπιτροπὴ προγραμματισμοῦ ἔχομεν καθήκον νὰ ἐρευνῶμεν τὰ πράγματα βαθύτερα, ὡς ἐκ τούτου πρέπει νὰ διερευνήσωμεν τὸ θέμα ἀπὸ

πάσης πλευράς. Νὰ ἐκτιμήσωμεν τὰ ἄμεσα, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ τὰ πολὺ σημαντικώτε-
ρα ἔμμεσα ὀφέλη ἐκ τῶν δασῶν, νὰ ἴδωμεν τὸν ρόλον των ὡς ρυθμιστῶν τοῦ ὕδα-
τινοῦ πλοῦτου καὶ ἀντιστηρίγματος τῶν καταρρέοντων, ἀπὸ τὴν διάβρωσιν, Ἑλ-
ληνικῶν ἐδαφῶν.

» Πράγματι ὑπ' αὐτὴν τὴν γωνίαν ἡ ἔκθεσις τὴν ὁποίαν ἠρευνήσαμεν καὶ
συνεζήτησαμεν εἶναι πραγματικὰ κείμενον παρὰ πολὺ πλούσιον εἰς διαπιστώσεις καὶ
«σκέψεις».

Ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Συνδέσμων Δασοπόνων ἐπιθυμοῦσα νὰ φέρῃ
εἰς εὐρείαν δημοσιότητα τὸ Πόρισμα τοῦτο προέβη εἰς τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν, ἐν
εἶδει παρατήματος τοῦ δημοσιογραφικοῦ τοῦ ὄργανου «Δασικὰ Χρονικά», πιστεύ-
ουσα ὅτι οὕτω συμβάλλει εἰς τὴν ἐπιδιωκομένην προοδευτικὴν ἐξέλιξιν τῆς Ἑλλη-
νικῆς Δασοπονίας, ἐπ' ὠφελεία τῶν παραδασοβίων ὄρεινῶν πληθυσμῶν, τοῦ δασι-
νοῦ κόσμου τῆς χώρας καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Δασῶν ὡς πηγῆς Ἑθνικοῦ πλοῦτου.

ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΕΥΝΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ) ΔΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ

Ἡ Ἐπιτροπὴ Πρωτογενοῦς Πραγωγῆς λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν :

α) Τὴν σχετικὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν δασῶν ἔκθεσιν τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Δασῶν. β) Τὰς διαπιστώσεις καὶ προτάσεις τοῦ πρὸς τοῦτο ἐνταλθέντος κλιμακίου τῆς ἐκ τῶν κ.κ. Α. Καλλινική, Κ. Ἀντωνοπούλου, Ν. Μεταξά, Γ. Πανταζῆ καὶ τῶν ἐκ τῶν εἰσηγητῶν κ.κ. Ι. Μήλιου καὶ Π. Μαργαροπούλου καὶ γ) τὰς ἐν τῇ ὁλομειλίᾳ τῆς γενομένης συζητήσεως ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦτου, κατέληξεν εἰς τὰς ἀπολούθους διαπιστώσεις καὶ προτάσεις :

Α'. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

1. Τὰ Ἑλληνικὰ δάση κατὰ τὴν στατιστικὴν ἀπογραφὴν τῆς Δασικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ 1953 — 54, καταλαμβάνουν ἑκτασιν 24.000.000 στρεμ., ἀντιστοιχοῦντα εἰς ποσοστὸν δασώσεως τῆς χώρας μὴ ὑπερβαίνον τὸ 18,5%, ὅπερ εἶναι ἐκ τῶν χαμηλοτέρων τῆς Εὐρώπης.

Ἐκ τῶν ὑπαρχόντων, ὀχι ὅμως ἀπολύτως ἀκριδῶν στατιστικῶν στοιχείων, προκύπτει ὅτι τὸ ποσοστὸν δασώσεως ἠκολούθησε φθίνουσαν πορείαν ἀπὸ τῆς Ἀνεξαρτησίας τῆς Χώρας μέχρι τῶν ἡμερῶν μας. Οὕτω κατ' ἐκτιμήσεις, ἐνῶ τὸ ἀρχικὸν ποσοστὸν δασώσεως ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν ἔφθανε τὰ 48%, μέχρι τοῦ 1880 ἐμειώθη εἰς 38%, διὰ τὴν κατέληξε ἐν συνεχείᾳ εἰς τὰ 28% κατὰ τὸ 1898, εἰς 23,5% κατὰ τὸ 1911 καὶ εἰς 18,5% ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας.

Κατὰ κατηγορίαν τὰ δάση κατανέμονται ὡς ἑξῆς: Κωνοφόρα ὑψηλῶν περιοχῶν (ἐλάτη, μαύρη πεύκη) 15%, κωνοφόρα χαμηλῶν περιοχῶν (χαλέπιος πεύκη) 16,5%, φυλλοδόλα πλατύφυλλα (δρῦς, δξυλ) 48% καὶ ἀείφυλλα πλατύφυλλα 20,5%. Ἀπὸ τὴν πρώτην κατηγορίαν ἀπολαμβάνεται ἡ τεχνικὴ ξυλεία (κατασκευῶν), ἀπὸ τὰς πευκοδάση τῆς δευτέρας κατηγορίας ἡ ρητίνη, ἀπὸ τὰ φυλλοδόλα πλατύφυλλα μέρος τῆς τεχνικῆς ξυλείας καὶ ἡ καύσιμος τοιαύτη καὶ ἀπὸ τὰ ἀείφυλλα πλατύφυλλα καύσιμος μόνον ξυλεία.

2. Ἡ Γεωγραφικὴ κατανομὴ τῆς δασώσεως τῆς Χώρας εἶναι πολὺ ἀνομοιόμορφος, τοῦ ποσοστοῦ δασώσεως κυμαινομένου ἀπὸ 2% εἰς Κρήτην μέχρις 26% εἰς Θράκην. Τὰ πολυξυλωτέρα δάση τῆς Χώρας καλύπτουν τὴν κεντρικὴν ὄροσειράν Πίνδου ἀπὸ Γράμμου διὰ τῆς Τυμφαίας καὶ Βορείας Πίνδου μέχρι Ταυγέτου.

3. Ἀπὸ ἀπόψεως ἰδιοκτησίας τὰ μὲν δημόσια δάση κατέχουν τὰ 63% τοῦ συνόλου, τὰ δὲ μὴ δημόσια τὰ 37%. Τὰ τελευταῖα κατανέμονται εἰς ποσοστὸν ἐκ 16% διὰ τὰ ἰδιωτικὰ δάση, 12% κοινοτικά, 3% μοναστηριακὰ καὶ τὰ ὑπόλοιπα 6% συνεταιριστικὰ καὶ λοιπῶν κοινωφελῶν ἰδρυμάτων.

4. Τὸ μέσον καθ' ἑκτάριον ξυλῶδες ἀπόθεμα τῶν Ἑλληνικῶν ἐκμεταλλευομένων δασῶν ἐκτιμᾶται, δάσει τῶν μεταπολεμικῶν «διαχειριστικῶν σχεδίων» εἰς 65 κ.μ. Εἰδικώτερον τὸ ξυλῶδες τοῦτο ἀπόθεμα τῶν μὲν ὑψηλῶν σπερμοφυτῶν δασῶν ἐλάτης καὶ μαύρης πεύκης ἐκτιμᾶται εἰς 130 κ.μ., τῶν διφυτῶν δασῶν εἰς 80 κ.μ. καὶ τῶν

χθαρμαλών πρεμνοφυών δασών δρυός και δρυός εις 40 κ.μ. καθ' εκτάριον. Ἡ μέση ετησίαι αἰξήσις τοῦ ξυλώδους κεφαλαίου εκτιμάται εις 2,0 κ.μ. καθ' εκτάριον, μέγεθος εκ τῶν μικροτέρων τῆς Εὐρώπης. Τὸ μέσον τοῦτο μέγεθος, ἀποτέλεσμα τῆς συνισταμένης τῶν δυσμενῶν ἀνθρωπογενῶν και φυσικῶν ἐπιδράσεων, δὲν εκφράζει ἐν τοῦτοις τὴν ὀργανικὴν δυναμικότητα τῶν Ἑλληνικῶν δασῶν. Οὕτω ὑφίστανται εις τὸν κορμὸν τῆς Πίνδου πολλὰ δάση με μέσην ετησίαν αἰξήσιν 4,0 κ.μ. και μέσον καθ' εκτάριον ξυλώδες ἀπόθεμα 150 - 160 κμ..

5. Ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν μέση παραγωγή τεχνικῆς ξυλείας ἀνήλθεν εις 298.000 κ.μ. (ἐλάτης 100.000 κ.μ., πεύκης 82.000 κ.μ., δρυός 56.000 κ.μ., δρυός 8.600 κ.μ., λοιπῶν δασικῶν ειδῶν 46.400 κ.μ.). Ἡ παραγωγή καυσίμου ξυλείας ἐμπορίου ἀνήλθεν εις 1.720.000 κ.μ. (καυσόξυλα, ξυλάνθρακες). Ἐπι πλέον ἀπολαμβάνεται ἐκ τῶν δασῶν, ἀτελῶς παρὰ τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Χώρας, καύσιμος ξυλεία εκτιμωμένη εις 2.800.000 κ.μ. περίπου. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὀρισμένα δάση ὑπερκαρποῦνται.

Εἰς ποσοστιαίας ἀναλογίας ἡ τεχνικὴ ξυλεία καλύπτει μόνον τὸ 17% τῆς πρὸς ἐμπορίαν ἀπολαμβανομένης τεχνικῆς και καυσίμου και μόνον τὸ 6,6% τῆς συνολικῶς ἀπολαμβανομένης κατ' ἔτος πρὸς ἐμπορίαν και ἀτελῶς παρὰ τῶν χωρικῶν. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο 6,6% ἐκ τῶν μικροτέρων ἐπίσης τῆς Εὐρώπης, ἀποτελεῖ ἀψευδῆ κριτήριον ὑποβαθμισμένης, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἀνθρωπογενῶν δυσμενῶν ἐπιδράσεων, δασικῆς οἰκονομίας.

6. Ἐκ τῆς συγκρίσεως τοῦ ὕψους τῆς δασικῆς παραγωγῆς, κατὰ τὴν περίοδον 1935 - 40 πρὸς τὴν πρόσφατον 1952 - 1955, διαπιστοῦνται αἱ ἀκόλουθοι τάσεις:

α) Μείωσις τῆς παραγωγῆς ξυλανθράκων κατὰ 58%, (μέσος ἔρος προπολ. πενταετίας 107.000 τόννοι, μέσος ἔρος 1952 - 56, 45.000 τόννοι,) ὀφειλομένη εις αἰξήσιν τῆς εις τὰ ἀστικά κέντρα χρησιμοποίησεως ὑγρῶν καυσίμων και ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

β) Μείωσις τῆς παραγωγῆς ρητίνης κατὰ 17% λόγω τῆς κατὰ τὴν κατοχὴν καταστροφῆς μεγάλων ἐκτάσεων πευκοδασῶν (μέσος ἔρος προπολ. πενταετίας 27.300 τόννοι, μέσος ἔρος 1952 - 1956, 23.000 τόννοι).

γ) Μείωσις δεψικοῦ θαλανιδίου κατὰ 33%.

δ) Αἰξήσις τῆς παραγωγῆς καυσόξυλων ἐμπορίου κατὰ 82% (μέσος ἔρος προπολ. πενταετίας 211.000 τόννοι, μέσος ἔρος περιόδου 1952 - 56, 386.000 τόννοι) λόγω ἐπεκτάσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν πρεμνοφυῶν δασῶν. Ἡ ἐν λόγω αἰξήσις δέον ν' ἀποδοθῆ μεταξὺ ἄλλων και εις τὸν περιορισμὸν τῶν ἄλλοτε μεταφερομένων ποσοτήτων εις τὰ ἀστικά κέντρα, ὀλοτομωμένης ἀτελῶς παρὰ τῶν χωρικῶν καυσίμου ξυλείας, ἥτις και ὑποκατεστάθη διὰ τοιαύτης μέσῃ τοῦ ἐμπορίου.

ε) Αἰξήσις παραγωγῆς τεχνικῆς ξυλείας κατὰ 70%, ὀφειλομένη εις τὴν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐντατικοποίησιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν πολυξύλων δασῶν τῆς Χώρας διὰ τῆς κατασκευῆς σημαντικοῦ μέρους τοῦ ἐξωτερικοῦ και ἐσωτερικοῦ δικτύου δασικῶν ὁδῶν.

7. Ἡ ἀκαθάριστος ἀξία τῆς δασικῆς παραγωγῆς κατὰ τὸ 1955 ἀνήρχετο εις 735.000.000 δρχ. (τεχνικὴ ξυλεία 24,5%, καύσιμος ξυλεία 65%, ρητίνη 8,7%, λοιπὰ προϊόντα 1,8%). Πλὴν τούτου θὰ ἔπρεπε γὰ ἀναφερθῆ ἐνταῦθα και ἡ ἐκ τῆς βοσκήσεως τῶν δασῶν «ἀναγκαστικὴ» συμβολὴ τούτων, κατὰ σοβαρὸν ποσοστὸν, εις τὸ ὕψος τοῦ ἐκ τῆς ὀρεινῆς κτηνοτροφίας εἰσοδήματος. Εἶναι δὲ πράγματι ἡ συμβολὴ

αυτή «ἀναγκαστική», ἀφοῦ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ὑπερβοσκίσεως ὄχι μόνον τῶν δασῶν ἔπου ἢ χαλαρὰ μόνον βόσκησις θὰ ἦτο ἀνεκτὴ, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνων (πολύξυλα ἐλατοδάση καὶ πευκοδάση) ὅπου αὕτη ἀντενδείκνυται. Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ ἀνώδυνος διὰ τὸ δάσος συμβολὴ εἰς τὸ ὕψος τοῦ ἐκ τῆς κτηνοτροφίας εἰσοδήματος ἔδει νὰ ἀποτελῆ μικρὸν μόνον κλάσμα τῆς ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας ἀναγκαστικῶς πραγματοποιουμένης.

8. Ἐπὶ 150.000 ὄρεινῶν γεωργικῶν οἰκογενειῶν, μόνον 28.000 ἀντλοῦν χρηματικὸν εἰσόδημα (πρωτογενοὺς παραγωγῆς) ἐκ τῆς δασοπονίας (ἐκμεταλλεύσεως τῶν δασῶν), ἀνερχόμενον εἰς περίπου 6.000 δραχ. ἐτησίως καὶ κατὰ μέσον ὄρον. Ὡσαύτως ἐπὶ 200.000 περίπου ἡμιορεινῶν γεωργικῶν οἰκογενειῶν σημαντικὸν ποσοστὸν τούτων ἀντλεῖ σοβαρὸν εἰσόδημα ἐκ τῶν δασῶν (ρητινεοῦμενα πευκοδάση, μέρος τῶν δρυοδασῶν κ.ἄ.). Ἡ ἐτήσια ἐκ τῆς δασοπονίας ἀπασχόλησις, ἐξ ἄλλου, θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι διπλασία περίπου, ἂν τὰ δάση δὲν εἶχον ἐπὶ μακρὸν ὑποστῆ τὴν πίεσιν τῆς ἐξαντλητικῆς καυσοξυλεύσεως καὶ τῆς βοσκῆς, παραγόντων ἀνασχετικῶν τῆς συστηματικοποιήσεως καὶ ἐντατικοποιήσεως τῆς δασοπονίας. Θὰ ἀπαιτηθῆ οὕτω χρονικὸν διάστημα εἰκοσαετῆς πρὸς ἀνασυγκρότησιν τῆς δασοπονίας καὶ αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς, ὡς καὶ τῶν συναφῶν ἀπασχολήσεων εἰς τὸ διπλάσιον.

9. Ἡ ἐντοπία παραγωγή καλύπτει μόνον τὰ 45 % τῶν εἰς ξυλείαν κατασκευῶν ἀναγκῶν τῆς Χώρας καὶ τὰ 30 % τῶν συνολικῶν εἰς ξυλείαν κατασκευῶν καὶ βιομηχανικῶν χρήσεων. Ἐναντι μέσης ἐτήσιας προπολεμικῆς εἰσαγωγῆς (1934 - 39) ἐκ 350.000 κ.μ., ἡ ἀντίστοιχος τοιαύτη τῆς περιόδου 1952 - 56 ἐφθασεν εἰς 220.000 κ.μ. Ἀντιστρόφως αἱ εἰσαγωγαὶ κυτταρίνης σχεδὸν ἐδιπλασιάσθησαν (66.000 τόννοι τὸ 1956 ἔναντι 350.000 τόννων τὸ 1952). Ἡ ἀξία τῶν εἰσαγωγῶν ξυλείας ἀντιπροσωπεύει ποσὸν 495 ἑκατ. δραχ., τῆς δὲ κυτταρίνης ἀντιστοίχως 507 ἑκατομμύρια δραχ. ἦτοι συνολικῶς 1.002 ἐκ. δραχ., ἔναντι ἐξαγωγῶν 182 ἐκ. δραχ. (ἐξ ὧν τὰ παράγωγα ρητίνης καλύπτουν τὸ 95 %).

10. Μεγαλυτέρας σημασίας διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν εἶναι ἡ προστατευτικὴ ἐπίδρασις τοῦ δάσους ἐπὶ τῶν ἐδαφικῶν καὶ ὑδατικῶν πόρων τῆς Χώρας, ἐκδηλουμένη διὰ τῆς ἀνασχέσεως τῆς διαβρώσεως τοῦ ἐδάφους καὶ διὰ τῆς τροφοδοτήσεως τῆς γεωργικῆς καὶ ἀστικῆς οἰκονομίας δι' ὕδατος ἀρδεύσεων καὶ ὑδρευσεων. Τὸ ἥμισυ περίπου τῆς συνολικῆς ἐκτάσεως τῶν δασῶν εὐρίσκεται εἰς λεκανὰς ἀπορροῆς χειμάρρων καὶ χειμαρροποτάμων. Κατὰ τάξιν ἐπιφελοῦς προστατευτικῆς - ὑδρονομικῆς ἐπιδράσεως τὰ δάση τῆς χώρας κατατάσσονται ὡς ἑξῆς: ἐλατοδάση, δάση σπερμοφυοῦς ἔξυξας, δάση ἀειφύλλων πλατυφύλλων, δάση μαύρης πεύκης, πρεμνοφυῆ δρυοδάση, δάση χαλεπίου πεύκης. Δέον νὰ τονισθῆ ἐνταῦθα ἡ μεγάλη προστατευτικὴ - ὑδρονομικὴ ἀξία τῶν ἐξ ἀειφύλλων πλατυφύλλων, χθαμαλῶν καὶ ὄριανῶν ἀπὸ ἀπόψεως ἀποδόσεως ξυλείας δασῶν, τῆς χαρακτηριστικῆς ταύτης φυτοκοινωνίας τοῦ παραμεσογείου δάσους. Ἀποτελοῦν δὲ ταῦτα τὸ 35 % τῆς συνολικῆς δασώσεως τῶν λεκανῶν ἀπορροῆς τῶν χειμάρρων.

11. Αἱ ἐκ τῆς ἀνεπαρκοῦς δασώσεως τῶν λεκανῶν τῶν χειμάρρων τῆς Χώρας προκαλούμεναι ὑπὸ τούτων ζημίαι εἰς τὴν γεωργικὴν οἰκονομίαν τῶν πεδινῶν περιοχῶν, γνωστὰ εἰς πάντας, εἶναι σοβαρώτατα.

Ἄλλὰ κατὰ πολὺ σοβαρώτεροι διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν εἶναι αἱ ἐτήσια ἐκ τῆς διαβρώσεως τῶν ἐδαφῶν τῶν λεκανῶν ζημίαι, ἐπίσης ἐξόφθαλμοι εἰς πάντα,

δεδομένου ότι τὸ πλεῖστον τῶν ὀρεινῶν ἔδαφῶν υφίσταται κατ' ἔτος ἔντονον ἕως μετρίαν διάβρωσιν, σημαντικὸν δὲ ποσοστὸν τούτων ἔχει κυριολεκτικῶς ἀποσκελετωθῆ. Ἐκ ταύτης ἐπικινδύνως ἐπίσης ἐπηρεάζεται ἡ λειτουργία τῶν μικρῶν καὶ μεγάλων ἔγγειοβελτιωτικῶν ἔργων, ὡς καὶ ἡ διάρκεια λειτουργίας τῶν εδαφίθμων, τὸσον ὅμως ζωτικῆς σημασίας, ὑδροηλεκτρικῶν φραγμάτων.

Ἐνδεικτικῶς ἐνταῦθα ἀναφέρεται ὅτι κατὰ μετρήσεις τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Δημ. Ἔργων εἰς τὰ Παραγωγικὰ ἔργα Μακεδονίας προέκυψεν ὅτι ἐκ τῆς διαβρώσεως τῶν λεκανῶν ἀπορροῆς τῶν χειμάρρων παρασύρονται κατ' ἔτος καὶ προσχώνουν τὰ πεδινὰ ἔργα 1.000 ἕως 2.500 κ.μ. κατὰ τετρ. χιλμ. λεκάνης (Λεκάνη Γαλλικοῦ ποταμοῦ 500 τ. χιλμ. παρασυρόμενοι ὄγκοι χώματος 500.000 κ.μ. ἑτησίως. Λεκάνη Σιδηροκάστρου 28 τ. χιλμ. παρασυρόμενοι ὄγκοι χώματος 62.000 κ.μ. ἑτησίως), ἐνῶ εἰς ἐπαρκῶς δασωμένας ἢ ἀναδασωμένας λεκάνας, ἡ διάβρωσις δὲν υπερβαίνει τὸ 10% ἐκείνης, ἡ ὁποία παρατηρεῖται εἰς μὴ προστατευόμενας ὑπὸ δασικῆς βλαστήσεως λεκάνας χειμάρρων (μετρήσεις εἰς Γαλλίαν καὶ Η.Π.Α.). Ἐκτεταμένον πρόβλημα ἐκτελέσεως ἔργων ὀρεινῆς διευθετήσεως τῶν λεκανῶν, ἀπὸ μακροῦ ὑφιστάμενον καθίσταται μεθ' ἕκαστον ἔτος ὀξύτερον, παρὰ τὰς ἀπὸ τοῦ 1932 καταβαλλόμενας σχετικὰς προσπάθειάς τῆς Δασικῆς Ὑπηρεσίας. Διαπιστοῦται, ὅθεν, ὅτι τὸ σημερινὸν ποσοστὸν δασώσεως τῶν λεκανῶν ἀνερχόμενον εἰς 34%, ὑπολείπεται κατὰ 16% τοῦ δυναμένου νὰ θεωρηθῆ ὡς μὲν ἄνεκτοῦ 50% ἀντιστοιχοῦντος εἰς ἀναδασωτέαν ἔκτασιν ἐκ 5.000.000 στρεμ. Τὸ δὲ κατὰ στρέμμα κόστος τῶν ἀναδασώσεων ἐκτιμᾶται εἰς 700 δρχ., προκειμένου περὶ ἀναδασώσεων αἱ ὁποῖαι συνοδεύονται καὶ πρὸς κατασκευὴν ἔργων στερεώσεως τῶν ἔδαφῶν, καὶ εἰς 350 δρχ. προκειμένου περὶ ἀναδασώσεων εἰς σταθερὰ ἔδαφη. Τὸ ὑψηλὸν τοῦτο κόστος ἐπανιδρύσεως τοῦ προστατευτικοῦ δάσους ἐπισημαίνει τὴν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν προσγενομένην ζημίαν ἐκ τῆς καταστροφῆς τῶν δασῶν.

Οἱ ὑδατικοὶ πόροι τῆς Χώρας γενικῶς φθίνουσι, ἀφοῦ ἐλάχιστον μόνον ποσοστὸν τοῦ ὑπὸ μορφὴν ὕδατος παρεχομένου ἑτησίως ὑδατικοῦ δυναμικοῦ διακρατεῖται εἰς τὰς λεκάνας ἀπορροῆς, ἀποδιδόμενον ἐν συνεχείᾳ ὑπὸ μορφὴν χρησιμοποιοῦμένου πηγαίου ὕδατος, τοῦ μεγίστου ὄγκου αὐτοῦ ὀδεύοντος πρὸς τὴν θάλασσαν.

12. Ἡ σημερινὴ κατάστασις τῶν δασῶν ὀφείλεται ἐν τινὶ μέτρῳ εἰς τὰς δυσμενεῖς φυσικὰς συνθήκας τῆς Χώρας καὶ κατὰ σπουδαιότερον λόγον εἰς δυσμενεῖς κοινωνικὰς, πολιτικὰς καὶ οἰκονομικὰς τοιαύτας καὶ εἰδικώτερον α) εἰς τὸ ὑποανάπτωτον τῆς οἰκονομίας τῆς Χώρας καὶ ἰδίᾳ τῆς ὀρεινῆς τοιαύτης, β) εἰς τὴν καταθλιπτικὴν πίεσιν τῆς κτηνοτροφίας ἐπὶ τῶν δασῶν, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας δὲν εἶναι ἀπλῶς μόνον ἡ βόσκησις τούτων, ἡ ὁποία εἰς τὰ πλεῖστα τῶν δασῶν καὶ ἰδίᾳ εἰς τὰ εἰς ξυλείαν παραγωγικὰ εἶναι ἐπιζήμια, ἀλλὰ ἡ ὑπερβόσκησις, ἥτις τείνει νὰ ἐξαφανίσῃ τὸ δασικὸν κεφάλαιον καὶ νὰ καταστήσῃ μὴ παραγωγικὸν τὸ δασικὸν ἔδαφος. Εἶναι δὲ ἡ ὑπερβόσκησις τῶν δασῶν ἐπακόλουθον τῆς ὑπερφορτώσεως τῶν περὶ ταῦτα βοσκοτόπων ὑπὸ τὸ ἐπικρατοῦν ἐκτακτικὸν κτηνοτροφικὸν σύστημα, γ) εἰς τὴν ὑπέρμετρον καὶ ἀνευσυτήματος ἀπόληψιν τεραστίων ὄγκων καυσίμου ξυλείας πρὸς κάλυψιν τῶν εἰς καυσόξυλα ἀναγκῶν τοῦ πλείστου τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Χώρας, δ) εἰς τὰς γενομένης ἐκχερσώσεως ἀπολύτων δακτικῶν ἔδαφῶν, τὰ ὁποῖα ἀπέβησαν αἱ ἐπίται δημοουργίας τῶν καταστρεπτικωτέρων χειμάρρων τῆς Χώρας, ε) εἰς τὴν μέχρι τοῦδε ὀλοῦσαν προτεραιότητα εἰς τὴν ἐγκατακοποίησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς γεωργικῆς οἰκονο-

μίας τῶν πεδινῶν περιοχῶν, τῆς ὄρεινῆς τοιαύτης τεθείσης εἰς ἧσσονα μοῖραν.

13. Ἡ Δασικὴ Πολιτικὴ τοῦ Κράτους, εἰδικώτερον, ἀποδεικνύεται στερουμένη συνεπείας. Σημειοῦται σοβαρὰ ἀντινομία δασοτεχνικῆς δράσεως τοῦ Κράτους εἰς τὸν ὄρεινόν χώρον καὶ δασοπολιτικῆς γραμμῆς. Ἐνῶ τὸ Κράτος προβαίνει, ἰδίᾳ μεταπολεμικῶς, εἰς σοβαρὰς κατ' ἔτος ἐπενδύσεις εἰς τὸν ὄρεινόν δασικόν χώρον ὑπὸ μορφὴν ἔργων δασικῆς ὁδοποιίας καὶ διευθετήσεως τῶν λεκανῶν τῶν χειμάρρων δι' ἀναδασώσεων μετὰ τῶν συμπαρομαρτούντων τεχνικῶν ἔργων στερεώσεως τῶν ἐδαφῶν, ἐξακολουθεῖ ἐν τούτοις νὰ ἀφήνῃ ἀνεξέλεγκτον σχεδὸν τὴν βοσκὴν ἐντὸς τῶν δασῶν καὶ προστατευτικῶν δασικῶν ἐδαφῶν.

Οὕτω ἡ πολιτικὴ ἐπὶ τῶν δασῶν ἐμφανίζεται ἀφ' ἑνὸς γόνιμος καὶ ἀφ' ἑτέρου τελοῦσα ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀποτελεσματικὴν προστασίαν τοῦ δάσους. Τὴν κατάστασιν ταύτην ἐπιτείνει ἡ ἀνυπαρξία σχεδὸν φυλάξεως τῶν δασῶν καὶ τῶν ὑπὸ φυσικὴν καὶ τεχνητὴν ἀναδάσωσιν δασικῶν ἐδαφῶν, λόγῳ ἀπογυμνώσεως τῆς Δασικῆς Ὑπηρεσίας εἰς προσωπικόν (ἐναντι 1.358 ὀργανικῶν θέσεων τὸ 1940 καὶ 1.057 κατὰ τὸ 1951, 630 μόνον σημερινῶν). Γενικώτεροι δὲ εἶναι αἱ ἐπιπτώσεις ἐκ τῆς τοιαύτης πολιτικῆς, δεδομένου ὅτι αὗται ἀντανακλοῦν τελικῶς καὶ εἰς δάρος τῆς γεωργικῆς οἰκονομίας τῆς Χώρας.

14. Τὰ δάση τῆς ὑψηλῆς περιοχῆς τῆς Χώρας δὲν συμβάλλουν ἀσφαλῶς, ὅσον θὰ ἠδύνατο ὑπὸ ὀρισμέναις προϋποθέσεις, εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τῆς οἰκονομίας τῶν ὄρεινῶν πληθυσμῶν. Δὲν ἔχει γίνῃ ἐρευνα, μελέτη καὶ ὀργάνωσις τῆς συνολικῆς παραγωγικῆς διαδικασίας, ἡ ὁποία συντελεῖται εἰς τὸν ὄρεινόν χώρον καὶ συνθέτει τὴν ὄρεινὴν οἰκονομίαν καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἄλλοῦ μὲν κατὰ μέγιστον, ἄλλοῦ δὲ κατὰ σημαντικὸν ποσοστὸν συμβάλλει τὸ δάσος. Ἡ κατ' ἐξοχὴν ὄρεινὴ ζώνη περιλαμβάνει περίπου 32 ἑκάτομ. στρ. καὶ εἰς αὐτὴν διαβιοῖ σημαντικὸν μέρος τοῦ ὄρεινοῦ πληθυσμοῦ. Εἰς τὴν ζώνην αὐτὴν πλὴν τῆς δασοπονίας δρᾷ ἡ γεωργία καὶ ἡ κτηνοτροφία, ὄχι μόνον ἀνευ συντονισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀνταγωνιστικῶς, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν κατὰστροφὴν τοῦ δάσους, τὴν υποβάθμισιν τῶν βόσκοτόπων, τὴν ἀπόπλυσιν καὶ διάβρωσιν τῶν ἐδαφῶν καὶ γενικῶς τὴν υποβάθμισιν τῆς ὄρεινῆς οἰκονομίας μὲ συνέπειαν τελικῶς τὸν ἐκπατρισμὸν τοῦ ὄρεινοῦ πληθυσμοῦ (ἀστυφιλία καὶ μετανάστευσις).

15. Σημειοῦται ἡ ἐκ τῆς καταστροφῆς τῆς δασικῆς καὶ γενικώτερον τῆς φυσικῆς χλωρίδος διατάραξις τῆς φυτοκοινωνικῆς ἰσορροπίας τοῦ Ἑλληνικοῦ φυσικοῦ τοπίου, φαινόμενον ἰδιαιτέρως αἰσθητὸν περὶ τὰ μεγάλα ἀστικά κέντρα τῆς χώρας.

16. Παρὰ τὰς δυσμενεῖς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας διατελεῖ διὰ τοὺς ρηθέντας λόγους ἡ δασοπονία τῆς Χώρας, ἐν τούτοις ἔχει ἐπιτελεσθῆ σημαντικὸν ἔργον τόσον εἰς τὸν τομέα τῆς συστηματικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν δημοσίων δασῶν (μεταπολεμικῶς ἐτησίᾳ ἀβήσεις παραγωγῆς κατὰ 70%), ὅσον καὶ εἰς τὸν τομέα τῶν δασικῶν ἐπενδύσεων. Συγκεκριμένως:

α) Ἐτέθησαν ὑπὸ ὄρεινὴν διευθέτησιν 81 λεκάναι ἀπορροῆς χειμάρρων συνολικῆς ἐκτάσεως 11.000 τ. χλμ., πραγματοποιηθεισῶν ἐντὸς τούτων τεχνητῶν προστατευτικῶν ἀναδασώσεων ἐπὶ 340.000 στρ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς κατασκευὴν τεχνικῶν ἔργασίων στερεώσεως τῶν ἐδαφῶν.

β) Ἐπραγματοποιήθησαν ἀναδασώσεις παραγωγικαὶ ἐπὶ ἐκτάσεως 270.000 στρ.

γ) Πραγματοποιεῖται ἤδη σοβαρὸν πρόγραμμα φυτειῶν δασικῶν ταχυαυξῶν θένδρων (λεύκης κλπ.), διὰ τῆς ἰδρύσεως δασικῶν φυτωρίων ἐκτάσεως 500

στρεμ. και ετησιας παραγωγης 1.500.000 δενδρυλλίων, φυτευομένων κατ' ετος.
 δ) Κατεσκευάσθησαν 1.000 περίπου χλμ. δασικών δρόμων εξωτερικού και εσω-
 τερικού δικτύου.

ε) Έτέθησαν αι βάσεις και ήρξατο προσφάτως ή απογραφή τών δασικών εκτά-
 σεων τής Χώρας δια τής χρήσεως συγχρόνων αεροφωτογραφικών μεθόδων.

Δια τó σύνολον τών δασικών επενδύσεων διατίθενται κατ' ετος και κατá μέσον·
 δρον (τριετία 1956 58) 70.000.000 δρχ., ποσόν τó όποιον αντιπροσωπεύει τó 2, 1%·
 του ύψους τών ετησίων Δημοσίων Έπενδύσεων εν τή Χώρα (1956) και τó 10% τών
 Έπενδύσεων εις τήν Γεωργίαν - Έγγειοβελτιωτικά έργα.

Έχουσα όπ' όψιν τ' άνωτέρω, ώς και τήν πολύπλευρον σημασίαν του δάσους·
 δια τήν Έθνικήν Οικονομίαν τής χώρας, τó κοινωνικόν σύνολον και έλως ιδιαιτέρως
 δια τούς όρεινούς πληθυσμούς ή Βασική Έπιτροπή Πρωτογενούς Παραγωγής προτεί-
 νει τά άκόλουθα :

Β' ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Τήν βάσει ειδικών μελετών **αναδιοργάνωσιν τής οικονομίας του όρει-
 νού χώρου**, ώστε προέχουσαι μορφαί εκμεταλλεύσεως αυτού να είναι α) ή δασοπονία·
 επεκτεινομένη εις εδρύτερον χώρον δι' άναδασώσεων, β) ή κτηνοτροφία αναδιοργα-
 νουμένη εις προσιδιαζούσας πρός τας συνθήκας του όρεινου χώρου μορφάς, για παύση·
 αυτή ν' άποτελή παράγοντα άνασχετικόν τής διατηρήσεως και αναπτύξεως τών έδα-
 φικών και δασικών πόρων γ) ή δενδροκομία προσιδιαζούσα οικολογικώς, ιδιαιτέρως·
 εις τόν χώρον τουτον και δ) ή γεωργική εκμετάλλευσις, όπου αυτή ένδεικνυται.

2. Τήν βάσει φυσικών και κοινωνικο-οικονομικών κριτηρίων **απογραφήν και
 ταξιόμησιν** τών έδαφών κατá κατηγορίας εις τόν όρεινόν εν γένει χώρον (δάση,
 άναδασωτέα εκτάσεις, βοσκαί, γεωργήσιμα έδάφη κλπ.).

3. Τόν **συντονισμόν** τής Γεωργικής και Δασικής Πολιτικής του Κράτους επί-
 τών κοινού ενδιαφέροντος θεμάτων.

Ειδικώτερον δια τήν Δασοπονίαν προτείνει όπως :

4. Διατηρηθή τó ύφιστάμενον σήμερα καθεστώς ιδιοκτησίας του Δημοσίου επί
 του μεγαλυτέρου μέρους τών δασών τής χώρας, ώς ανταποκρινόμενον πληρέστερον εις·
 τόν κοινωνικόν ρόλον τών δασών και άποτελεσματικώτερον εις τας προστατευτικάς
 δια τήν γεωργικήν οικονομίαν τής χώρας άπαιτήσεις εκ τών δασών.

Κατ' εξαίρεσιν εισηγείται να παραχωρηθοϋν δημόσια μικροδάση ρητινευομένης
 μέν χαλεπίου πεύκης εις δασεργάτας, καστανάς δε εις άγρότας πρός δενδροκομικήν·
 εκμετάλλευσιν, τά όποια καλύπτουν εν τῷ συνόλω των σημαντικάς εκτάσεις. Ώσαύ-
 τως προτείνει να παραχωρηθοϋν δημόσιαι εκτάσεις εις κοινότητας πρός δημιουργίαν
 δασών, με τεχνικήν και οικονομικήν συμβολήν του Κράτους (δωρεάν εκτάσεις και δεν-
 δρύλλια), ώς και εις ιδιώτας δια τήν φύτευσιν ταχυαυξών δασικών δένδρων, εις τούς
 τελευταίους δε τούτους επί μειωμένη τιμή.

5. Όργανωθή επί συγχρόνων μεθόδων ή αντιπυρική προστασία του δάσους, δια·
 τής εγκαταστάσεως τηλεφωνικού έντός τών δασών δικτύου, παρατηρητηρίων δια τας
 πυρκαϊάς και έξοπλισμού τών Δασικών Ύπηρεσιών με μέσα έλέγχου και καταστολής·
 τών πυρκαϊών. Ώσαύτως να αντιμετωπισθή σοβαρώς ή προστασία του δάσους κατá
 έντόμων και μηκύτων, όπου τούτο είναι δυνατόν.

6. Πρὸς περιορισμὸν τῆς κατασπαταλήσεως τῆς ὑπὸ τῶν χωρικῶν καταναλισκομένης καυσίμου ξυλείας (2.800.000) κ.μ.

α) δέον νὰ ὀργανωθῆ μετὰ ταχὺν ρυθμὸν τῆ συμβολῆ τοῦ Κράτους ὁ ἐφοδιασμὸς τῶν χωρικῶν διὰ εἰδικοῦ τύπου θερμοστρῶν τριπλῆς χρησιμότητος (θέρμανσις, παρασκευὴ ἄρτου, μαγειρευμα).

Ἡ εἰς θερμίδας οἰκονομία ἐκ τῆς χρήσεως τῶν θερμοστρῶν τούτων ἐκτιμᾶται εἰς 80 % περίπου.

β) Νὰ ὀργανωθῆ κατὰ τὸ δυνατόν εἰς γενικὴν κλίμακα ἢ κατὰ χῶρον καὶ χρόνον τῆ ἐπιβλέψει τῆς Δασικῆς Ὑπηρεσίας ἀπόληψις καυσοξύλων. Καὶ

γ) Νὰ προωθηθῆ ἡ ἐγκατάστασις ὑπὸ τῶν Κοινοτήτων φυτειῶν ταχυαυξῶν.

7. Προωθηθῆ ἡ παραγωγὴ καὶ ἀξιοποίησις τῶν δευτερευόντων ἐκ τῶν δασῶν προϊόντων (ἄνθη φιλύρας, ρίζαι ἐρείκης, δαφνόφυλλα, τρούφα κλπ.).

8. Ρυθμισθοῦν αἱ σχέσεις δάσους καὶ κτηνοτροφίας διὰ :

α) τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς βοσκῆς εἰς τὰς ἐπικινδύνους ἀπὸ ἀπόψεως χειμαρρικότητος λεκάνας τῶν χειμάρρων, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων ἔπου εἶναι δυνατὴ ἡ προστασία τῆς βλαστῆσεως διὰ ρυθμίσεως τῆς βοσκῆς κατὰ χῶρον καὶ χρόνον καὶ ἀριθμὸν ζώων.

β) Ἀπομακρύνσεως τὸ ταχύτερον τῆς αἰγοβοσκῆς ἀπὸ τὰ ἐλατοδάση τῆς χώρας.

γ) Βαθμιαίας ἀπομακρύνσεως τῆς αἰγοβοσκῆς ἀπὸ τὰ δάση μαύρης πεύκης, δξυᾶς καὶ σπερμποφυοῦς ἄρου.

δ) Ρυθμίσεως τῆς βοσκῆς εἰς τὰ δάση ἐκεῖνα ἐνθα κρίνεται αὕτη ἀνεκτὴ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ὄρεινὰς φυσικὰς βοσκὰς κατὰ χῶρον καὶ χρόνον βάσει τῆς βοσκτικῆς ἀνότητος αὐτῶν.

Τ' ἀνωτέρω μέτρα δέον ὅπως πραγματοποιηθοῦν βάσει προγράμματος τῶν Δασικῶν καὶ Γεωργικῶν Ὑπηρεσιῶν, ὥστε ἡ ἐξέμετρη οὐδία νὰ ὑπερλεχθῆσῃ τὴν κατὰ περιοχὰς ὀργάνωσιν τῆς οἰκονομίας τῶν ὄρεινῶν πληθυσμῶν, ἵνα μὴ χειροτερευθῆ ἡ ἤδη ἀσταθῆς οἰκονομία των.

9. Ἡ παραχώρησις δημοσίων δασικῶν ἐκτάσεων πρὸς γεωργικὴν ἐκμετάλλευσιν νὰ γίνεταῖ συνεργασία Δασικῶν καὶ Γεωργικῶν Ὑπηρεσιῶν βάσει αὐτοτελῶς καθωρισμένων κριτηρίων, ἰδίᾳ ἐπὶ οὐκισμῶ προστασίας τοῦ ἐδάφους.

10. Συστηματοποιηθῆ καὶ ἐντατικοποιηθῆ ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν δημοσίων δασῶν, ἐφαρμοζομένης κατ' ἀρχὴν καὶ τουλάχιστον μέχρις ἐξυγιάνσεως καὶ βελτιώσεως τῶν δασῶν τῆς δι' ἀτεπιστασίας ὑπὸ τοῦ Κράτους διὰ τῶν Δασικῶν Ὑπηρεσιῶν ὕλοτομίας, μετατοπίσεως καὶ διαθέσεως τῶν προϊόντων των εἰς τὰς παρυφὰς τοῦ δάσους.

11. Ἐναρμονισθῆ ἡ δι' ἀτεπιστασίας ἐκμετάλλευσις τῶν δημοσίων δασῶν πρὸς τὰ ἔργα τῶν Δασικῶν Συνεταιρισμῶν, ὥστε οἱ (Συν)σμοὶ νὰ δύνανται ν' ἀπολαμβάνουν μετὰ λογικὸν τίμημα τὴν περαιτέρω κατεργασίαν καὶ πώλησιν τῶν ὑπὸ τούτων ὕλοτομουμένων δασικῶν προϊόντων. Ὄργανωθοῦν οἱ (Συν)σμοὶ ἐπὶ ὑγιεινῶν καὶ εὐρυτέρων βάσεων καὶ ἀποτελέσῃ σοβαρὸν μὲλημα τῆς Δασικῆς Πολιτικῆς ἡ τεχνικὴ ἐκπαίδευσις τῶν μελῶν τούτων, πρὸς αὐξήσιν τῆς παραγωγικότητος τῆς δασικῆς ἐργασίας.

12. Νὰ παραχωροῦνται ἐπίσης τὰ κοινοτικὰ δάση πρὸς ἐκμετάλλευσιν εἰς τοὺς Δασικοὺς (Συν)σμούς, κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν πρὸς τὰ δημόσια.

13. Συμπληρωθῆ τὸ δίκτυον ἐξωτερικῶν καὶ ἐσωτερικῶν δασικῶν ὁδῶν, συνολικοῦ μήκους ἀντιστοίχως 360 χλμ. καὶ 1.000 χλμ., λαμβανομένης τῆς ἀποφάσεως ὅπως τὸ ἐξωτερικὸν ὁδικὸν δίκτυον προσπελάσεως τῶν δασῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν ὁδῶν ἐκεῖ-

νων, αί όποιοι συμπίπτουν πρός έπαρχιακάς τοιαύτας, ένταχθή εις τό γενικώτερον πρόγραμμα του όδικού δικτύου τής χώρας, άρμοδιότητος Υπ. Δημ. Έργων.

14. Δηφθοϋν μέτρα μορφώσεως τών δασοκτημένων, συνεχισθή ή υπό του Κράτους επιτήρησις τής μη δημοσίας δασοπονίας και βελτιωθή ή πρός τους δασοκτήμονας πιστωτική πολιτική. Ρυθμισθή ή φορολογία επί υγιειντέρας και δικαιοτέρας βάσεως διά τής αναπροσαρμογής του συστήματος φορολογίας, κατά τρόπον ώστε να φορολογηται ή ακαθάριστος πρόσοδος του δασοκτήμονος, αναπροσαρμοζόμενου επίσης επί τό δικαιότερον και του βασικού ποσοστού ταύτης.

15. Έπεκταθοϋν τά παραγωγικά εις ξυλείαν δάση διά τής τεχνητής αναδάσωσης 2.000.000 στρ. εκ τών καλλιτέρων δασικών τόπων παρά τά μεγάλα δασικά συμπλέγματα τής χώρας. Αδξηθή τό ποσοστόν διασώσεως τών λεκανών άπορροής τών χειμάρρων τής χώρας διά τής τεχνητής αναδάσωσης επί 3.000.000 στρ., έν συνδυασμῳ πρός τήν εκτέλεσιν τεχνικών έργων διευθετήσεως και στερεώσεως τών έδαφών. Ούτω θέλει πραγματοποιηθή έν συνόλω τεχνητή αναδάσωσις 5.000.000 στρ. έντός είκοσαετίας. Ωσαύτως συστηματοποιηθή και ένταχθή κατά ρυθμόν και εκτασιν, ώστε να άποτελέση πραγματικήν σταυροφορίαν, ή φύτευσις ταχυαυξών δασικών δένδρων (εϋκαλύπτου, λεύκης κ.ά.), τόσον παρά του Κράτους, όσον και παρά τών κοινοτήτων και ιδιωτών διά τής παρά του Κράτους παροχής εις τάς κοινότητες και ιδιώτας τεχνικής βοήθειας και οικονομικής άκόμη συμβολής πρός τόνωσιν και ανάπτυξιν τής κοινοτικής και ιδιωτικής έν προκειμένῳ πρωτοβουλίας. Αναπτυχθή επίσης ή δημιουργία φυτειών χαρουπιάς εις τάς ξηράς περιοχάς τής νοτίου Ελλάδος.

16. Αναπροσαρμοσθή, επί συγχρόνων βάσεων και βάσει τών προβλημάτων τά όποια άνέκυψαν εκ τής μέχρι τουδε πείρας, ή νομοθεσία περι προστατευτικών δασών και δασοτεχνικής διευθετήσεως τών λεκανών χειμάρρων, έν όψει και τής τοιαύτης τών μάλλον προηγμένων επί του προβλήματος τούτου ξένων χωρών (Αυστρία, Ιταλία, ΗΠΑ). Η νέα νομοθεσία δέον όπως καλύψη τό θέμα τόσον εξ άπόψεως προγραμματισμού, μελέτης και εκτελέσεως τών έργων, όσον και από άπόψεως σχέσεων τών έργων πρός τους πληθυσμούς και τήν οικονομίαν τών λεκανών.

17. Έκσυγχρονισθοϋν και αναπτυχθοϋν αί υπάρχουσαι και ένθαρρυνθή ή υδρυσις νέων ιδιωτικών δασικών βιομηχανικών έπεξεργασίας πρωτογενούς δασικής παραγωγής και δη : α) *πρίσεως ξυλείας*, εις τρόπον ώστε να επιτυγχάνεται ή μείωσις τών φθορών του ξύλου κατά τήν πρίσιν και ή καλύτερα δυνατή ποιότης τής παραγομένης ξυλείας διά τής καλύτερας συντηρήσεως, φυσικής και τεχνικής ξηράνσεως και τής πρίσεως και ταξινομήσεως κατά τά διεθνή Standards, β) *επενδυμάτων και αντιπολλητών* (κόντρα-πλακέ) διά τής συστηματικώτερας οργανώσεως τών υφισταμένων βιομηχανικών και τής εις τό μέγιστον δυνατόν χρησιμοποίησεως πρώτης ύλης εκ τών Έλληνικών δασών, γ) *ξυλείας πατωμάτων* (παρκέττων) διά τής εξασφαλίσεως μεγαλύτερας και ποιοτικώς καλύτερας πρώτης ύλης, ιδία διά τής δημιουργίας προϋποθέσεων χρησιμοποίησεως και τής ξυλείας όξυάς (ανάπτυξιν τεχνολογίας ξηράνσεως τής ξυλείας), δ) *έμποτισμού ξυλείας*, συνιστωμένης τής ιδρύσεως πλὴν του λειτουργούντος και δευτέρου εργοστασίου πρός αύξησιν τής διάρκειας τής ξυλείας διά του έμποτισμού και μείωσιν ούτω τής καταναλώσεως τής ξυλείας άγροτικών, ιδία, κατασκευών (στρωτήρων σιδηροδρόμων, τηλεγραφικών στύλων κλπ.), ε) *συνθετικών σανίδων*, συνιστωμένης τής ιδρύσεως μίας τολάχιστον επί του παρόντος βιο-

μηχανικής μονάδος, δεδομένου ότι διά τήν εισαγωγήν τών παραγώγων τούτων εξάγεται κατ' έτος συνάλλαγμα 30 εκατομ. δρχ., ζ) **δευτικών εκχυλισμάτων**, συνιστώμενης τής ιδρύσεως μιάς εισέτι βιομηχανίας εκχυλισματος βαλανιδίου εις Δ. Ελλάδα, στ) **κυτταρίνης και χάρτου**, υποδεικνυομένης τής επειγούσης ανάγκης ιδρύσεως έγχωρίου βιομηχανίας, παραγωγής κυτταρίνης και τών παραγώγων της διά τής χρησιμοποίησεως έπιτοπίως παραγομένης πρώτης ύλης, ίδια έν τών υποδεικνυομένων φυτειών ταχυαυξών δασικών δένδρων (λεύκης κλπ.).

18. Νά αντιμετωπισθί επειγόντως τό τελευταίως προκύψαν πρόβλημα διαθέσεως τής έγχωρίου παραγωγής ξυλείας, λόγω τής διαταραχής τών κανονικών διεθνών τιμών έν τής άθρόας εισαγωγής ξυλείας έξ ώρισμένων χωρών διά λήψεως τών κατά περίπτωση ένδεικνυομένων προστατευτικών μέτρων.

19. Αναπτυχθή ό θηρευτικός πλούτος και ή άλιεία τών όρεινών ρεόντων υδάτων, τής Δασικής Υπηρεσίας δυναμένης νά συμβάλη, ως τούτο ισχύει εις όλας τās όρεινάς χώρας τής Εδρώπης, εις τήν **προστασίαν και ανάπτυξιν** του άλιευτικού πλούτου τών όρεινών ρευμάτων, έν συνεργασία πρός άλλας άρμοδίας Υπηρεσίας του Κράτους. Οργανωθή ή θήρα κατά χώρον, χρόνον και τρόπον άσκήσεως, ώστε νά διασφαλίξεται ή προστασία του ένδημικού και άποδημητικού θηράματος, τροποποιουμένης τής περί κυνηγετικών Σωματείων νομοθεσίας.

20. Ενισχυθή ή άνωτάτη Δασική Εκπαίδευσις διά τής αύξήσεως τών έδρών τής οικείας σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και αναδιοργανωθή ή Δασική Έρευνα, επί τή τέλει καλύψεως του συνόλου τών δασοτεχνικών προβλημάτων, διά τής παιδείσεως τής Υπηρεσίας του Ίνστιτούτου Δασικών Έρευνών διά του καταλλήλου έπιτελικού προσωπικού, μετεκπαιδευομένου εις τό έξωτερικόν, και του έξοπλισμού τουτου διά τών καταλλήλων όργάνων και λοιπών μέσων. Δεπτομερειακώς επί του θέματος τούτου θά ασχοληθί ή παρ' ήμιν Έπιτροπή Γεωργικής Έρεύνης.

21. Αναδιοργανωθή και ένισχυθή ή Δασική Υπηρεσία, ώστε νά δύναται αυτην' ανταποκρίνηται πληρέστερον εις τό έργον της. Η αναδιοργάνωσις δέον νά συμπεριλάβη τόσον τήν Κεντρικήν Υπηρεσίαν όσον και τās Περιφερειακάς τοιαύτας, όργανουμένας επί Νομαρχιακής βάσεως, κατ' έξαιρέσιν δέ τās Ειδικάς Υπηρεσίας Δασοτεχνικών Έργων, όργανουμένας κατά εύρυτέραν του Νομού υδρολογικήν λεκάνην ή συγκρότημα μικροτέρων λεκανών. Πρό παντός όμως ένδείκνυται ή αύξησις του προσωπικού διοικήσεως και φυλάξεως, ιδιαιτέρως δέ του προσωπικού φυλάξεως τών δασών εις α) 1.000 τουλάχιστον δασοφύλακας έναντι 288 σημερινής δυνάμεως, β) 700 μεσοδασικούς έναντι σημερινής δυνάμεως 400 και γ) 500 δασολόγους έναντι σημερινών 223. Η συμπλήρωσις του αριθμού τών δασοφύλακων δέον όπως πραγματοποιηθί άμέσως, τών δέ λοιπών κατηγοριών εδθός ως έξευρίσκονται τά κατάλληλα πρόσωπα.

**

Έν όψει του ότι ή άνασυγκρότησις τής δασοπονίας τής χώρας δέν είναι μόνον ζήτημα χαράξεως άπλώς νέας υγιεστερας και πληρεστερας δασικής πολιτικής, αλλά και ύλοποίησεως τών δασοπολιτικών μέτρων εις συγκεκριμένον πρόγραμμα πραγματοποίησεως εις τόν όρεινόν δασικόν χώρον, δέον νά αντιμετωπισθί παρὰ τής Κυβερνήσεως ή εκπόνησις και συνεπής εφαρμογή **είκοσαετούς προγράμματος** άνορθώσεως

της Ελληνικής δασοπονίας και δη εις όλους της τούς κλάδους, της είκοσαετούς περιόδου θεωρουμένης ως χρονικής διάρκειας minimum κατά τὰ διεθνώς ισχύοντα, προκειμένου περί δασικών προγραμμάτων.

Η Έπιτροπή έχουσα υπ' όψιν της:

1. Τάς εις παράρτημα τής έκθέσεως τής Ειδικής Έπιτροπής επί τών Δασών, υπό τύπον άδρομερούς είκοσαετούς προγράμματος άνορθώσεως τής Ελληνικής δασοπονίας, διαγραφόμενας κτευθύνσεις και άντικειμενικούς σκοπούς και δη: α) τήν άποτελεσματικήν και καθολικήν προστασίαν τών δασών και δασικών έδαφών, β) τήν διά τής συστηματοποιήσεως τής δασοπονίας εις τὰ παραγωγικά εις ξυλείαν δάση τής χώρας αύξησιν τής έτησίας παραγωγής ξυλείας εις τὸ διπλάσιον περίπου τής σημερινής (550.000 κ.μ. έναντι 300.000 κ.μ. σημερινής), γ) τήν διά τεχνητῶν άναδασώσεων επέκτασιν τών παράγωγικῶν δασῶν κατά 2.000.000 στρ. εις τούς καλλιτέρους δασικούς τόπους τής χώρας, δ) τήν διά τεχνητῶν άναδασώσεων και τών συμπαραμαρτυσῶν τεχνικῶν έργασιῶν διευθετήσεως και στερεώσεως τών έδαφών, επέκτασιν τών προστατευτικῶν δασῶν τών λεκανῶν τών χειμάρρων τής χώρας κατά 3.000.000 στρ. πρὸς άποτελεσματικήν προστασίαν τής πεδινῆς γεωργικῆς οίκονομίας άπό τήν καταστρεπτικήν δράσιν τών χειμάρρων και άνάσχεσιν τής διαδρώσεως τών όρεινῶν έδαφών, ε) τὸν ταχύτερον δυνατόν έφοδιασμόν τής χώρας διά ξυλείας προερχομένης εκ δημιουργηθησομένων νέων δασικῶν φυτειῶν ταχυαυξῶν δασικῶν δένδρων επί έκτάσεως 150.000 στρ., άποδόσεως ἤδη άπό τής πρώτης πενταετίας σοβαρῶν όγκων ξυλείας, δυναμένων άσφαλῶς νά φθάσουν τὸ ύψος τών 450.000 κ.μ. έτησίως άπό τοῦ είκοστοῦ έτους και επέκεινα, στ) τήν εκ τής κατά τ' άνωτέρω αύξησεως τής έτησίας παραγωγής ξυλείας μείωσιν τοῦ έλλείμματος ξυλείας άπό τὸ σημερινόν ποσοστὸν 70% εις 43%.

2. Τάς εις τὸ αὐτὸ παράρτημα διατυπουμένας προτάσεις πρὸς πραγματοποίησιν τών άνωτέρω σκοπῶν διά Δασικῶν Έπενδύσεων ύψους δρχ. 3.000 εκατομμυρίων έντός τής είκοσαετίας έφαρμογῆς τοῦ προγράμματος εις τὸν έπιλεγέντα πρὸς τοῦτο εἰς 20.000.000 στρ. χῶρον, ὅστις περιλαμβάνει είκοσι εἰς (26) μεγάλα δασικά συγκροτήματα και τὰ ύψηλότερα τμήματα τών λεκανῶν άπορροῆς τών χειμάρρων τής χώρας,

ΥΠΟΘΕΤΕΙ τάς ως άνω κατευθύνσεις, αἱ ὁποῖαι πρέπει νά διέπουν τὸ εκπονηθηζόμενον πρόγραμμα και **εὐρίσκει πραγματοποιησίμους** τούς τιθεμένους άντικειμενικούς σκοπούς, υπό τας τονισθείσας και εις άλλα σημεῖα τής παρούσης προϋποθέσεις, και **υποδεικνύει**, ὅπως τὸ δλον θέμα τών Δασικῶν Έπενδύσεων ένταχθῆ εις τὸ γενικώτερον οίκονομικόν πρόγραμμα τής χώρας πρὸς άμεσον έναρξιν εκτελέσεως αὐτοῦ και ενισχύσεως διά πύροχῆς έργασίας τοῦ εις τούς όρεινοὺς όγκοὺς ύποαπασχολουμένου πληθυσμοῦ.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Διά τήν πραγματοποίησιν τών ως άνωτέρω προτάσεων πρὸς άναδιοργάνωσιν, άνασυγκρότησιν και εκσυγχρονισμόν τής Δασοπονίας τής χώρας προτείνεται ἡ εκπαίδευσις τών άπαραιτήτων στελεχῶν εις τὸ έξωτερικόν και δη τόσο πρὸς κάλυψιν τών άναγκῶν τοῦ τομέως τών Δασικῶν Έρευνῶν, ὅσον και πρὸς πλαισίωσιν τών δασοτεχνικῶν γενικῶς έργασιῶν τής Δασικῆς Έπηρεσίας. Συγκεκριμένως προτείνονται αἱ κάτωθι άποστολαί πρὸς εκπαίδευσιν προσωπικοῦ:

	Χώρα	Διάρκεια	Προσώπ.
I. Δασικών Έρευνών			
1) Δασική Φυτοκοινωνιολογία	Γαλλία	2 έτη	1
2) Δασική Γενετική	Η.Π.Α.	2 έτη	1
3) Δασική Υδρολογία	»	2 έτη	1
4) Δασική Έδαφολογία	Γερμανία	2 έτη	1
5) Ξυλομετρική—Αδξητική	Γερμανία ή Έλβετία	2 έτη	1
6) Δασική Διαχειριστική	Έλβετία ή Αυστρία	2 έτη	1
7) Δασοκομική	»	2 έτη	1
II. Στελεχών Δασικής Υπηρεσίας			
1) Όρεινή διευθέτησις χειμάρρων	Αυστρία ή Γαλλία	4-5 μήνες	8
2) Δασικά διομηχανία κυτταρίνης καί συνθετικών σανίδων	Γαλ. ή Έλβετία ή Γερ.	4-5 μήνες	2
3) Άντιπυρική προστασία δασών	Η.Π.Α.	6 μήνες	1
4) Λευκοφυτεία	Γαλλία ή Ίταλία	3 μήνες	4

Τό ως άνω πρόγραμμα δέον όπως πραγματοποιηθή σταδιακώς έντός περιόδου 3—5 ετών.

Ό Πρόεδρος

A. Μπερνάρης

Ό Αντιπρόεδρος

A. Βερρούπουλος

Τά μέλη

K. Άντωνόπουλος

X. Βασιματζίδης

Σ. Δεληγιάνης

I. Δημακόπουλος

II. Δόβας

A. Καλίνσκης

I. Καραμάνος

Γ. Λυμπερίδης

N. Μεταξάς

A. Οικονομόπουλος

I. Παλαιολόγος

Γ. Πανταζής

Δ. Ταλέλλης

Γ. Φιλιππίδης